

فرم سنجش مهارت های مشاوره ای

مناسب ترین روش برای درک مراجع آن است که مشاور تمام حواس خود را بر مراجع و مشکل او متمرکز کند و به گفته هایش فعالانه گوش دهد. مشاور از طریق پذیرفتن مراجع و شناخت موقعیت مشاوره، رابطه حسنه با مراجع برقرار می کند و به طور مناسبی از مهارت های مشاوره ای برای کمک به حل مشکل او بهره می گیرد. سنجش مهارت های مشاوره ای توسط مشاور، درک مراجع و موقعیت مشاوره را تسهیل و عملی تر می سازد. هکنی و نای (۱۹۷۳) برای سنجش مهارت های مشاوره ای، دو روش خود-ارزیابی و ارزیابی توسط سرپرست را پیشنهاد می کنند.

الف) خود-ارزیابی: مشاور در این روش برای سنجیدن عملکردش در جلسه مشاوره، اقلام پرسشنامه را بین یک تا ده نمره گذاری می کند. توصیه می شود مشاور این فرم را برای اولین مراجع و پس از مدتی مثلاً برای دهمین مراجع تکمیل کند. سپس با مقایسه نمرات هر مورد از پرسشنامه در رابطه با اولین و دهمین مراجع، نحوه عملکردش را بشناسد و در موارد ضروری به بهبود و اصلاح آن مبادرت ورزد. نمره یک معرف حداقل اقدام و وقوع حالت یا رفتار مشاور است و نمره ده مبین حداکثر اقدام و وقوع حالت و رفتار مشاور در جلسه مشاوره است.

مراجع دهم ۱۰-۱	مراجع اول ۱۰-۱	مورد
		۱- از مراجع زیاد سؤال می کنم و به احساساتش بی توجه هستم.
		۲- اگر مراجع درصدد نفی کارآمدی جلسه مشاوره برآید، بلادرنگ موضوع بحث را تغییر می دهم.
		۳- در صورت ناراحت شدن مراجع، می کوشم همه چیز را مطابق میل او پیش ببرم.
		۴- مواجهه ساختن مراجع با احساساتش، برایم مشکل است.
		۵- استفاده از ضبط صوت در جلسه مشاوره مرا رنج می دهد.
		۶- حضور استاد ناظر در جلسه مشاوره مرا رنج می دهد.
		۷- می ترسم مبدا کاری را نادرست انجام دهم.
		۸- تصور نمی کنم بتوانم مشاور موفق شوم.

		از شدت ناراحتی به مراجع اجازه گفتگو درباره مسائل مختلف را نمی‌دهم.
		۱۰- افکار مراجع را پیش‌بینی می‌کنم و برایش می‌گویم.
		۱۱- اگر مراجع صحبت نکند نمی‌دانم چه کنم.
		۱۲- در آغاز جلسه مشاوره درباره هدف‌های مشاوره با مراجع صحبت می‌کنم.
		۱۳- نمی‌دانم چه موقع باید درباره احساسات و رفتار مراجع صحبت کنم.

ب) ارزیابی توسط سرپرست: سرپرست در هر جلسه مشاوره با تکمیل تمامی و یا بخشی از پرسشنامه زیر و ارائه بازخورد می‌تواند مشاور را در ارتقای عملکردش یاری دهد. او ضمن مشاهده رفتار و حالات مشاور در حین مشاوره، می‌تواند در زمینه‌های گوناگون به مشاور بازخوردهای مفید و مؤثری ارائه دهد. سرپرست و مشاور پس از پایان جلسه مشاوره و تکمیل فرم تواما به بررسی و گفتگو در زمینه ارقام پرسشنامه مبادرت ورزند.

خیر	بلی	
		۱- مشاور تماس چشمی مناسبی با مراجع دارد.
		۲- مشاور به موقع قیافه‌اش را تغییر می‌دهد.
		۳- تغییر قیافه مشاور، باعث تغییر حالت مراجع می‌گردد
		۴- مشاور از حرکات بدن به‌طور مناسب استفاده می‌کند.
		۵- مشاور کاملاً آسوده خاطر و راحت به نظر می‌رسد.
		۶- مشاور با تغییر حالت و فاصله، مراجع را به بحث بیشتر تشویق می‌کند.
		۷- مشاور لحن صدایش را به تناسب تغییر می‌دهد.
		۸- مشاور آهسته و شمرده صحبت می‌کند.
		۹- گفتار مشاور برای مراجع قابل فهم است.
		۱۰- مشاور گفتار و عقایدش را تکرار می‌کند.
		۱۱- مشاور و مراجع هر دو درباره
		۱۲- مشاور در آغاز جلسه مشاوره، مدتی ساکت می‌ماند تا مراجع حرف بزند.

		۱۳- مشاور به موقع سکوت می کند تا مراجع سخن گوید.
		۱۴- مشاور در آغاز جلسه مشاوره درباره رازداری، هدف ها و نقش ها صحبت می کند.
		۱۵- مشاور مراجع را از پایان جلسه مشاوره آگاه می سازد.
		۱۶- مشاور مانع از طرح مطالب جدید در پایان جلسه مشاوره می شود.
		۱۷- مشاور به شیوه درستی مراجع را از پایان جلسه مشاوره مطلع می سازد.
		۱۸- مشاور در پایان جلسه مشاوره به مراجع اطمینان می دهد که در جلسه آینده بحث ادامه خواهد یافت.
		۱۹- مشاور مراجع را به تفکر درباره عواقب رفتارش ترغیب می کند.
		۲۰- مشاور مراجع را به کشف علل ناراحتی تشویق می کند.
		۲۱- مشاور و مراجع تواما هدف های جلسه مشاوره را تعیین می کنند.
		۲۲- هدف های تعیین شده کاملاً مشخص و عینی است.
		۲۳- مشاور در جلب همکاری مراجع موفق است.
		۲۴- مشاور مراجع را تشویق می کند درباره راه حل های احتمالی بیندیشد.
		۲۵- مشاور راه حل های متعددی را به مراجع پیشنهاد می کند.
		۲۶- مشاور به مراجع فرصت می دهد رفتارهای یاد گرفته را تمرین کند.
		۲۷- مشاور مراجع را با رفتارش آشنا می سازد و به او بازخورد می دهد.
		۲۸- مشاور مراجع را به بررسی و ارزیابی تغییرات رفتاری تشویق می کند.
		۲۹- ارتباط مشاور با مراجع بیشتر غیر کلامی است.
		۳۰- مشاور احساسات مراجع را درک می کند و به آن ها پاسخ می دهد.
		۳۱- مشاور فقط به گفته های مراجع پاسخ می دهد.
		۳۲- سؤالات مشاور از نوع باز است.
		۳۳- مشاور مراجع را با گفتار ضد و نقیض خود مواجهه می سازد.
		۳۴- مشاور گفته های مراجع را منعکس می سازد.
		۳۵- مشاور مراجع را به ابراز احساسات منفی و مثبت تشویق می کند.
		۳۶- مشاور مراجع را می پذیرد و به او توجه می کند.
		۳۷- گفته های مراجع مورد تأیید مشاور هستند.
		۳۸- مشاور می خواهد به مراجع کمک کند.

		۳۹- مشاور گاهی قادر به درک گفته‌های مراجع نیست.
		۴۰- مشاور در مواردی از مراجع توضیح می‌خواهد.
		۴۱- مشاور در بیان عقایدش صراحت دارد.
		۴۲- مشاور احساسات خود را با مراجع مطرح می‌سازد.